

Portreti

Despot, Doris

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:134:365514>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA LIKOVNU UMJETNOST
STUDIJ LIKOVNE KULTURE

DORIS DESPOT

PORTRETI

ZAVRŠNI RAD

Mentori:

Doc. art. Hrvoje Duvnjak

Osijek, 2016.

SADRŽAJ

1.UVOD.....	3
2.IDEJNI KONCEPTA.....	4
3.ZAKLJUČAK.....	7

UVOD

Autoportret kao refleksija samoga sebe na prošlost, sadašnjost i budućnost. Odabir ove teme vrlo je bio jednostavan. Tražeći ideju i smisao ovoga rada našla sam prisustvovajuć na izložbi Julija Knifera u MLU u Osijeku 2016. godine. Zid pun autoportreta Julija Knifera me je ostavio u razmišljanju njegove funkcije, zadržala sam se u toj prostoriji prateći razlike i tražeći promijene više nego u drugim prostorijama te izložbe. Trenutak kada sam shvatila da odraz u ogledalo nije ono što osoba je. Barem ne cijeli dio (mene). Julije Knifer izrazio se je kroz medij ugljena, ja sam odabrala uljane boje dobijajuć više elemenata s kojima ću moći raditi veće promijene i razlike će biti drastične. Ono što mene čini mene, jest ono što je u meni i postupci koje činim rezultat su moje postojanosti. Moji postupci rezultiraju promijenama na svijet za koje ću odgovarati samo ja u budućnosti. Postupci koje sam odlučila napraviti sada zapravo rezultat su moje prošlosti.

IDEJNI KONCEPTA

Odlučila sam 30 dana ljeta 2016. posvetiti dokumentiranju pogleda na sebe. Pisci bi to nazvali pisanje dnevnika, što za mene to i jest. Svakoga dana 30 minuta je bio posvećeno gledajući odraz svoj u ogledalo i suočavanje sa sobom i slikanje toga na preparirani lesnit ploču „alla prima. Format: 50 cm puta 70 cm. Broj 30, tj. tri je došao iz količine godina provedenih na prediplomskog studija na Umjetničkoj Akademiji u Osijeku koji je znatno promjenio moj život.

Svaki problem dolazi iznutra, kao i rješenje. Kada sam započela s prvom slikom 1.8.2016 nisam imala nikakve planove za idućih 30 dana. Ovaj rad sam naslikala u svome ateljeu u kući u kojoj živim i u kojoj mi je prijavljeno prebivalište. Slijed događaja, stanja i trenutaka kada ću izdvojiti tih 30 minuta bio je neodređen. Pomalo poput performansa koji izvodim sama za sebe. Zadak je bio svaki dan napraviti jednu sliku. Nositi se s odlukama mješanja i nanošenja boja kistom na platno i odgovarati za rezultat mojih postupaka. Vršila sam pritisak sama na sebe. Forsirajući se da slikam. U početku se javljalo vjerovatno izbjegavanje neuspjeha, reakcije sokućana, strah od nezadovoljstva, neispunjenje očekivanja profesora. Stalni pritisak. Odgađanje: da zađe sunce tako da imam samo jedan izvora svjetlosti, prozor. Ako zađe sunce onda mi je premračno u sobi. Sobno svjetlo i još 2 lampe. Opet previše izvora svjetlosti. Nekada sam tih 30 minuta izdvojila u 4:00 sati ujutro prije spavanja, a nekada u 16:00 nakon spavanja. Bitni zadatak je bio da bude svaki dan. Naravno, kao i uvijek iskoče događaji koji poremete planove koji su rezultirali odgađanja zadnja 4 portreta 20 dana do mog izlaska iz bolnice. Sam čin odgađanja i nemogućnost apsolutnog kontroliranja situacije svega također je bio element koji je sudjelovao u izadi ovoga na određeni način.

Najbolji opis moja očekivanja prije početka rada je bio „gradiacija“. Kao logičan rezultat redovnog i marljivog učenja, a i proučavanje sebe i svog odraza. Učenje o sebi i za sebe. Samim time što sam sebe mogla napamet olovkom nacrtati na A4 formatu značilo je puno sve dok se nije pojavila boriti s bojama. Ono što je bio rezultat i dio mene dana prvoga kada sam počela raditi ovaj rad ostavila sam na prvoj slici koji više nikada neću moći ponoviti. Niti za jedan od porteta ne bih mogla reći da je bolji, gori ili lošiji. Svaki je bio dio

mene i (još uvijek je) i rezultat je moga truda i uloženoga vremena. Favoriziranje pojedinog portreta maksimalno izbjegavam jer na rad gledam kao na cijelinu. U tom kratkom vremenu tražila sam balas između boja, crteža, tehnike, tonova. Kod svake slike točno se mogu sjetiti kojem aspektu sam posvetila više vremena. Na kojim potretima sam uložila više vremena tražeći ton ili pokušavajući spasiti već upropašten crtež i zanemarivanju potpuno nekontroliranom odabir slučajne boje. Fizičko stanje, stanje emocija, želja za uspjehom, nemogućnost kontroliranja situacije, nespretnost, gubitak vremena, greške, eksperimentiranje, trenutak inspiracije su stvari koje su sudjelovale u izadi svakoga poteza. ritisak koji mi je bio stvoren pogledom na štopericu koja je odbrojavala još manje od 5 minuta do kraja dnevnog potreta pravio je čuda.

Onaj najtežio dio bio je ulaganje emocija. Često lagano to izbjegavamo kao ljudi davajući si svaki dan zadatke i obaveze koje često rado obavljamo samo da ne moram misliti na ono što smo prije propustili ili „zbrljali“. Treba uvijek gledati naprijed. Kada započinem novu sliku smatram da trebam očistiti paletu od svih sekundarnih boja, promjeniti medij i dobro oprati kistove. Tako i okrećem novu stranicu i krećem dalje. Svaka slika rezultat je upravo toga, ali iz mog života. Rješavajući se nekih stvari iz prošlosti i kretanjem dalje. Vrtinja po glavi pitanjima o životu, egzistenciji, smislu, svrsi i dobro pitanje: gdje ovo sve vodi? Svi mi postavljamo ta retorička pitanja na koja nemamo ni vremena izmisliti odgovor. Barem si to vrijeme ne dozvoljavamo da potrošimo na razbijanje glave.

ZAKLJUČAK

Ovim činom pretsvljanje završnog rada rezultirat će završetku preddiplomskog studija, okretanje nove stranice i gledanje prema naprijed. Uloženi trud vodi u napredak i nove spoznaje o sebi. Suočavanje s problemima rezultira shvaćanjem i donošenjem promišljenih odluka. Jedino što imamo zaista kao pojedinci jest ono što jesmo iznutra. Želimo li vidjeti promijene u svijetu trebamo kretati od sebe. Trebamo li početi smišljati odgovore na retorička pitanja?